

ชื่อผลงาน รูปแบบการบริหารนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนแห่งความสุข
ผู้วิจัย นายพิจิตร พรหมจรรย์
 ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1
 วิทยฐานะ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชำนาญการพิเศษ
ปีพุทธศักราช 2568

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและพัฒนาแบบการบริหารนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนแห่งความสุข โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานการบริหารนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนแห่งความสุข 2) เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนแห่งความสุข 3) เพื่อศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนแห่งความสุข 4) เพื่อปรับปรุงรูปแบบการบริหารนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนแห่งความสุข 5) เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนแห่งความสุข ที่ปรับปรุงแล้ว และ 6) เพื่อปรับปรุงรูปแบบการบริหารนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนแห่งความสุข (ฉบับสมบูรณ์) โดยมีการวิจัย 6 ระยะ ได้แก่ 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน โดยการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการที่เกี่ยวข้อง จากเอกสาร ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่คาดหวัง และความต้องการ ตรวจสอบนิเทศโรงเรียน 100% ด้วยแบบประเมิน และศึกษาแนวทางในการบริหารนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนแห่งความสุข ใช้แบบสอบถามแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา ครูหัวหน้างานวิชาการ และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) สร้างรูปแบบการบริหารนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนแห่งความสุข ยกร่างรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบ โดยการประชุมระดมสมอง ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการใช้รูปแบบการบริหารนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนแห่งความสุข สัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ ประเมินความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นประโยชน์ของร่างรูปแบบ และร่างคู่มือการใช้รูปแบบ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 15 คน 3) ทดลองใช้รูปแบบ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 และศึกษาผลการทดลองใช้ ผลที่เกิดกับผู้เรียน ครู สถานศึกษา หรือผู้บริหารสถานศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จากเอกสารที่เกี่ยวข้อง 4) ประเมินประสิทธิภาพรูปแบบ โดยประเมินผลการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา ความเป็นไปได้ ประโยชน์ของรูปแบบ และความพึงพอใจต่อรูปแบบ ปรับปรุงรูปแบบ และร่างคู่มือการใช้รูปแบบ (ครั้งที่1) โดยการประชุมระดมสมอง ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้มีส่วน

เกี่ยวข้องกับการใช้รูปแบบ สัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญเพื่อประเมินรูปแบบ และร่างคู่มือการใช้รูปแบบ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 15 คน 5) ใช้รูปแบบการบริหารนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 และศึกษาผลการใช้ จากเอกสารที่เกี่ยวข้อง และ 6) ประเมินประสิทธิภาพรูปแบบ และประเมินจุดแข็ง จุดอ่อน และข้อเสนอแนะต่อรูปแบบ ปรับปรุงรูปแบบ โดยการประชุมระดมสมองจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการใช้รูปแบบ เป็นฉบับสมบูรณ์

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัจจุบันในการบริหารนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนแห่งความสุข โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก สภาพที่คาดหวังในการบริหารนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนแห่งความสุข โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. ผลการสร้างรูปแบบการบริหารนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนแห่งความสุขมี 6 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) การดำเนินการ 5) การประเมินผล และ 6) เงื่อนไขความสำเร็จ ซึ่งรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบ มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มี “1 กลยุทธ์ 4 มิติ 8 นโยบาย” ในการบริหารนโยบาย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนแห่งความสุข

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบ เกิดผลต่อผู้เรียน ครู สถานศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

4. ผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษาระหว่างก่อนและหลังการพัฒนา พบว่า หลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 ผลการประเมินความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการดำเนินงานตามรูปแบบ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการปรับปรุงรูปแบบ และคู่มือการใช้รูปแบบ ใช้ “1 กลยุทธ์ 4+1 มิติ 8 นโยบาย” ในการบริหารนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนแห่งความสุข

5. ผลการใช้รูปแบบการบริหารนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนแห่งความสุข เกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพ

6. ผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า หลังการพัฒนา สูงกว่าก่อนการพัฒนา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 ผลการประเมินความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการดำเนินงานตามรูปแบบ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการประเมิน จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา และข้อเสนอแนะ พบว่ารูปแบบรูปแบบการบริหารนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนแห่งความสุข มีจุดเด่นมากกว่าจุดที่ควรพัฒนา

Title A Policy Management Model for Enhancing Educational Quality Towards a Happy School

Author Mr. Pijit Phromcharee

Director of the Saraburi Primary Educational Service Area Office 1

Academic Rank: Deputy Director, Senior Professional Level

Year 2025

Abstract

This research aimed to develop a policy management model to enhance educational quality toward creating happy schools. The specific objectives were: 1) To study fundamental data regarding policy management for improving educational quality toward happy schools. 2) To construct a policy management model for enhancing educational quality toward happy schools. 3) To study the results of implementing the model. 4) To revise the model based on trial implementation results. 5) To evaluate the implementation of the revised model. 6) To finalize the complete version of the model.

Research Process (Six Phases): 1) Study of Basic Data: This phase involved reviewing concepts, theories, and principles from relevant literature, analyzing the current situation, expectations, and needs, and conducting 100% school supervision using evaluation tools. It also included examining policy management strategies for creating happy schools through the Professional Learning Community (PLC) approach. Key informants included school administrators, academic heads, and chairpersons of school boards. 2) Model Construction: This phase involved drafting the model and its user manual through brainstorming sessions with stakeholders. The draft was evaluated for accuracy, appropriateness, and usefulness by 15 experts in a seminar-based evaluation. 3) Trial Implementation: The model was piloted in the 2024 fiscal year. The results of the trial were studied in relation to students, teachers, schools, school administrators, and the local education office using relevant documents. 4) Model Evaluation and Revision: The efficiency of the model was assessed based on school administrators' performance, feasibility, usefulness, and satisfaction. The model and manual were revised (First Revision) through stakeholder brainstorming and expert seminars with 15 experts. 5) Implementation of the Revised Model: The revised model was implemented in schools under the Saraburi Primary Educational Service Area Office 1 during the 2025

fiscal year. Results were evaluated through documentation. 6) Final Model Revision and Completion: The final model was evaluated for strengths, weaknesses, and suggestions through stakeholder brainstorming, leading to the finalized model version.

Research Findings:

1) Current and Expected Practices: The current level of policy management practice for enhancing educational quality toward happy schools was rated at a high level. The expected level was rated at the highest level.

2) Model Structure: The constructed model comprised six components: (1) Principles, (2) Objectives, (3) Content, (4) Implementation Process, (5) Evaluation, and (6) Success Conditions. The model and manual were found to be highly appropriate. The model featured a framework of “1 Strategy, 4 Dimensions, and 8 Policies.”

3) Trial Results: The implementation had a positive and efficient impact on students, teachers, schools, school administrators, and the local education office.

4) Comparison of Practices: School administrators' practices significantly improved after model implementation ($p < .00$). The model's feasibility and usefulness were rated at the highest level. Satisfaction with implementation was also at the highest level. The revised model incorporated “1 Strategy, 4+1 Dimensions, and 8 Policies.”

5) Results of Model Implementation: The implementation produced effective outcomes.

6) Final Evaluation: A significant improvement was found in school administrators' practices post-implementation ($p < .00$). The model was rated highest in terms of feasibility, usefulness, and satisfaction. Strengths outweighed areas needing improvement, confirming the model's potential.

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือแนะนำอย่างดีจาก 1) รศ.ดร.จิณณวัตร ปะโคทั้ง นายกสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษา แห่งประเทศไทย 2) รศ.ดร.สฎายุ อีระวนิชตระกูล คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา 3) รศ.ดร.สุรีย์มาศ สุขกะสี มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี 4) นายอัมพล หันทยุง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 และ 5) ดร.อมรรัตน์ เจริญหอม ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ที่สละเวลาให้คำปรึกษาชี้แนะแนวทางที่เป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัย และให้ความช่วยเหลือแก้ไข ปรับปรุง ตรวจสอบความถูกต้องในเนื้อหา และให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จนกระทั่งสำเร็จเรียบร้อยไปได้ด้วยดี

ขอขอบคุณผู้ให้ข้อมูล และผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่สละเวลาในการตรวจสอบ ให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ และปรับปรุง เพื่อให้งานวิจัยมีความถูกต้องและสมบูรณ์

ขอขอบคุณ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู บุคลากรทางการศึกษา และศึกษานิเทศก์ ทั้งในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด และสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ที่ช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ สนับสนุน มีส่วนร่วมพัฒนา ปรับปรุงงานวิจัย และร่วมพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนแห่งความสุข จนงานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบคุณผู้บริหารสถานศึกษา ครูหัวหน้างานวิชาการ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐาน และประธานสภาพนักเรียนของทุกโรงเรียน ในการให้ข้อมูลเพื่อการวิจัย

ขอขอบคุณผู้ให้ความช่วยเหลือด้านต่าง ๆ ที่ไม่สามารถกล่าวนามในที่นี้ได้ครบทุกท่าน

คุณประโยชน์ของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องสักการะคุณแต่บิดา มารดา ครู อาจารย์ทุกท่านที่ได้ถ่ายทอดความรู้ในด้านการศึกษา ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน จนสามารถทำ ผลงานวิจัยฉบับนี้ได้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ดร.พิจิตร พรหมจารีย์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ต
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย.....	6
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	24
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	26
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	28
1. แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ.....	30
1.1 ความหมายของรูปแบบ.....	30
1.2 ประเภทของรูปแบบ.....	32
1.3 องค์ประกอบของรูปแบบ.....	35
1.4 การสร้างและพัฒนารูปแบบ.....	39
1.5 การประเมินรูปแบบ.....	45
2. กระบวนการพื้นฐานที่สำคัญต่อการพัฒนารูปแบบ.....	46
2.1 การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis).....	46
2.2 การนิเทศโรงเรียน (School Supervision).....	50
2.3 ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC).....	59
2.4 การประเมินแบบผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship).....	67
2.5 การระดมสมอง (Brainstorming).....	72

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.6 คู่มือและการพัฒนาคู่มือ.....	74
3. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา.....	78
3.1 ความหมายการบริหารการศึกษา.....	78
3.2 ความสำคัญของการบริหารการศึกษา.....	79
3.3 แนวคิดการบริหารการศึกษา.....	80
4. แนวคิดเกี่ยวกับนโยบาย.....	85
4.1 ความหมายของนโยบาย.....	85
4.2 ความสำคัญของนโยบาย.....	86
4.3 ประเภทของนโยบาย.....	87
4.4 องค์ประกอบของนโยบาย.....	89
4.5 ลักษณะที่ดีของนโยบาย.....	90
4.6 การกำหนดนโยบายการศึกษา.....	91
4.7 นโยบายการศึกษา.....	93
4.8 การนำนโยบายการศึกษาสู่การปฏิบัติ.....	124
5. แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษา.....	126
5.1 ความหมายของคุณภาพ.....	126
5.2 แนวคิดคุณภาพการศึกษา.....	127
5.3 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพ.....	130
5.3.1 ระบบวงจรคุณภาพ PDCA.....	130
5.3.2 แนวคิดกระบวนการสุนทรียสาธก (Appreciative Inquiry, AI).....	138
5.3.3 แนวคิดและทฤษฎีการวิเคราะห์ SOAR.....	140
6. แนวคิดเกี่ยวกับเครือข่ายความร่วมมือ.....	142
6.1 ความหมายของเครือข่ายความร่วมมือ.....	142
6.2 ความสำคัญของการมีเครือข่ายความร่วมมือ.....	145
6.3 การเกิดของเครือข่ายความร่วมมือ.....	146
6.4 ประเภทของเครือข่ายความร่วมมือ.....	149

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
6.5 ลักษณะของเครือข่ายความร่วมมือ.....	150
7. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินความพึงพอใจ.....	151
7.1 ความหมายของความพึงพอใจ.....	151
7.2 ความสำคัญของความพึงพอใจ.....	152
7.3 แนวคิดและทฤษฎีความพึงพอใจ.....	153
7.4 การวัดความพึงพอใจ.....	157
8. แนวคิดเกี่ยวกับโรงเรียนแห่งความสุข.....	158
8.1 ความหมายโรงเรียนแห่งความสุข.....	158
8.2 แนวคิดโรงเรียนแห่งความสุข.....	159
8.3 นโยบายเรียนดี มีความสุข.....	161
8.4 ความสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560-2579) และ SDG4.....	162
8.5 แนวทางในการเป็นโรงเรียนแห่งความสุข.....	164
9. สภาพบริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด.....	169
10. สภาพบริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1.....	174
11. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	182
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	196
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	196
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	282
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	286
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	286
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	286
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	426
สรุปผลการวิจัย.....	427
อภิปรายผลการวิจัย.....	431
ข้อเสนอแนะ.....	442
บรรณานุกรม.....	443

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก.....	458
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	459
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ คุณภาพเครื่องมือ.....	461
ภาคผนวก ค รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ.....	467
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์เข้าร่วมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ.....	472
ภาคผนวก จ สรุปค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC).....	503
ภาคผนวก ฉ เครื่องมือการวิจัย.....	559
ภาคผนวก ช หนังสือขอความอนุเคราะห์ Try Out เครื่องมือ, หนังสือขอเก็บข้อมูล หนังสือเชิญประชุม.....	617
ภาคผนวก ซ ข้อมูลจากการ (Try Out) และการหาค่าความเชื่อมั่น และการทดสอบ ที่ t-Test.....	634
ภาคผนวก ฌ ภาพกิจกรรม การขับเคลื่อนการบริหารนโยบายเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา.....	655
ภาคผนวก ญ ภาพกิจกรรม การขับเคลื่อนการบริหารนโยบายเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระบุรี เขต 1.....	676
ภาคผนวก ฎ คู่มือการใช้รูปแบบการบริหารนโยบายเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา.....	692
ภาคผนวก ฏ คู่มือการใช้รูปแบบการบริหารนโยบายเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระบุรี เขต 1.....	764
ประวัติผู้วิจัย.....	874

สารบัญตาราง

		หน้า
ตาราง 2.1	ตารางสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบ.....	58
ตาราง 2.2	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2564 และ 2565.....	172
ตาราง 2.3	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2564 และ 2565.....	172
ตาราง 2.4	การเปรียบเทียบผลการประเมินความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน (RT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างปีการศึกษา 2565 – 2566 จำแนกตามสมรรถนะ.....	178
ตาราง 2.5	การเปรียบเทียบผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน (NT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างปีการศึกษา 2565 – 2566.....	178
ตาราง 2.6	การเปรียบเทียบผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างปีการศึกษา 2565 - 2566.....	178
ตาราง 2.7	การเปรียบเทียบผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างปีการศึกษา 2565 - 2566.....	179
ตาราง 2.8	เครือข่ายความร่วมมือของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระบุรี เขต 1.....	180
ตาราง 3.1	แสดงรายละเอียดขั้นตอนการวิจัยระยะที่ 1.....	208
ตาราง 3.2	แสดงรายละเอียดขั้นตอนการวิจัยระยะที่ 2.....	219
ตาราง 3.3	แสดงรายละเอียดขั้นตอนการวิจัยระยะที่ 3.....	222
ตาราง 3.4	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การศึกษาผลการบริหารจัดการของผู้บริหาร สถานศึกษา และความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ การขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด.....	224
ตาราง 3.5	รายชื่อโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง การศึกษาผลการบริหารจัดการ ของผู้บริหารสถานศึกษา และความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ ของรูปแบบการขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียน แห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด.....	226

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตาราง 3.6	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบ การขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด..... 229
ตาราง 3.7	รายชื่อโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาความพึงพอใจ ที่มีต่อรูปแบบการบริหารนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียน แห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด..... 231
ตาราง 3.8	แสดงรายละเอียดขั้นตอนการวิจัยระยะที่ 4..... 254
ตาราง 3.9	แสดงรายละเอียดขั้นตอนการวิจัยระยะที่ 5..... 258
ตาราง 3.10	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การศึกษาผลการบริหารจัดการของผู้บริหาร สถานศึกษา และความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ การขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1..... 260
ตาราง 3.11	รายชื่อโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง การศึกษาผลการบริหารจัดการ ของผู้บริหารสถานศึกษา และความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ ของรูปแบบการขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียน แห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1... 261
ตาราง 3.12	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบ การขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1..... 265
ตาราง 3.13	รายชื่อโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาความพึงพอใจ ที่มีต่อรูปแบบการบริหารนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียน แห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1... 266
ตาราง 3.14	แสดงรายละเอียดขั้นตอนการวิจัยระยะที่ 6..... 281
ตาราง 4.1	สรุปสาระสำคัญจากการวิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 288
ตาราง 4.2	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม..... 308

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตาราง 4.3	สภาพปัจจุบัน สภาพที่คาดหวัง และความต้องการในการบริหารนโยบาย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวม..... 309
ตาราง 4.4	สภาพปัจจุบัน สภาพที่คาดหวัง และความต้องการในการบริหารนโยบาย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านโรงเรียนแห่งความสุข..... 310
ตาราง 4.5	สภาพปัจจุบัน สภาพที่คาดหวัง และความต้องการในการบริหารนโยบาย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านอ่านออก เขียนได้ คิดคำนวณเป็น..... 312
ตาราง 4.6	สภาพปัจจุบัน สภาพที่คาดหวัง และความต้องการในการบริหารนโยบาย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร..... 314
ตาราง 4.7	สภาพปัจจุบัน สภาพที่คาดหวัง และความต้องการในการบริหารนโยบาย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนโดยเน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)..... 316
ตาราง 4.8	สภาพปัจจุบัน สภาพที่คาดหวัง และความต้องการในการบริหารนโยบาย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น..... 318
ตาราง 4.9	สภาพปัจจุบัน สภาพที่คาดหวัง และความต้องการในการบริหารนโยบาย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้าน 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ..... 320

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตาราง 4.10	สภาพปัจจุบัน สภาพที่คาดหวัง และความต้องการในการบริหารนโยบาย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้าน 1 โรงเรียน 1 ศิลปะ 1 ดนตรี 1 กีฬา 1 อาชีพ..... 321
ตาราง 4.11	สภาพปัจจุบัน สภาพที่คาดหวัง และความต้องการในการบริหารนโยบาย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านลดความเหลื่อมล้ำและสร้างโอกาสทางการศึกษา..... 323
ตาราง 4.12	แนวทางในการขับเคลื่อนนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียน แห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามนโยบาย..... 325
ตาราง 4.13	(ร่าง) รูปแบบการบริหารนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียน แห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด..... 327
ตาราง 4.14	(ร่าง) คู่มือการใช้รูปแบบการบริหารนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา สู่โรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด..... 333
ตาราง 4.15	ผลการดำเนินการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญเพื่อพัฒนารูปแบบ คู่มือการใช้ รูปแบบ และประเมินความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นประโยชน์ และข้อเสนอแนะของร่างรูปแบบ และร่างคู่มือการใช้รูปแบบการบริหาร นโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด..... 334
ตาราง 4.16	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน..... 337
ตาราง 4.17	การประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารนโยบายเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด โดยผู้เชี่ยวชาญ..... 338

สารบัญตาราง (ต่อ)

		หน้า
ตาราง 4.18	การประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารนโยบาย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยผู้เชี่ยวชาญ.....	340
ตาราง 4.19	รูปแบบการบริหารนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียน แห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด (ปรับปรุง).....	341
ตาราง 4.20	ผลที่เกิดกับผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด.....	350
ตาราง 4.21	ผลที่เกิดกับครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด.....	351
ตาราง 4.22	ผลที่เกิดกับสถานศึกษา หรือผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด.....	352
ตาราง 4.23	ผลที่เกิดกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด.....	354
ตาราง 4.24	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน.....	354
ตาราง 4.25	การประเมินการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาในการขับเคลื่อน นโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนแห่งความสุข สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด.....	355
ตาราง 4.26	ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา ในการขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียน แห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด.....	362
ตาราง 4.27	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ การบริหารนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด.....	363
ตาราง 4.28	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบ การขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียน แห่งความสุขสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด.....	364

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตาราง 4.29 ความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนา คุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาตราด.....	365
ตาราง 4.30 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการที่เกี่ยวข้อง กับการบริหารนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียน แห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สระบุรี เขต 1.....	371
ตาราง 4.31 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	372
ตาราง 4.32 สภาพปัจจุบัน สภาพที่คาดหวัง และความต้องการในการบริหารนโยบาย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 โดยรวม.....	373
ตาราง 4.33 แนวทางในการขับเคลื่อนนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียน แห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สระบุรี เขต 1 จำแนกตามนโยบาย.....	374
ตาราง 4.34 รูปแบบการบริหารนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียน แห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สระบุรี เขต 1.....	383
ตาราง 4.35 คู่มือการใช้รูปแบบการบริหารนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา สู่โรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สระบุรี เขต 1.....	390
ตาราง 4.36 ผลการดำเนินการสัมมนาผู้เชี่ยวชาญเพื่อร่วมกันพัฒนาและให้ข้อเสนอแนะ ที่เห็นว่าควรแก้ไขหรือเพิ่มเติมในแต่ละองค์ประกอบ.....	392
ตาราง 4.37 ผลที่เกิดกับผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สระบุรี เขต 1.....	394
ตาราง 4.38 ผลที่เกิดกับครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สระบุรี เขต 1.....	395

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตาราง 4.39 ผลที่เกิดกับสถานศึกษา หรือผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1.....	396
ตาราง 4.40 ผลที่เกิดกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1.....	397
ตาราง 4.41 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน.....	398
ตาราง 4.42 การประเมินการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1.....	399
ตาราง 4.43 ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาในการขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1.....	404
ตาราง 4.44 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1.....	405
ตาราง 4.45 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการบริหารนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1.....	407
ตาราง 4.46 ความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการบริหารนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1.....	408
ตาราง 4.47 จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา และข้อเสนอแนะ ต่อรูปแบบการบริหารนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1.....	414

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง 4.48	รูปแบบการบริหารนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียน แห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สระบุรี เขต 1 (ฉบับสมบูรณ์).....	หน้า 416
------------	--	-------------

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัยรูปแบบการบริหารนโยบายเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนแห่งความสุข.....	27
ภาพที่ 2.1 รูปแบบเชิงระบบและสถานการณ์.....	55
ภาพที่ 2.2 วงจรการจัดการคุณภาพทั้งระบบของสถานศึกษา.....	129
ภาพที่ 2.3 กระบวนการ PDCA.....	132
ภาพที่ 2.4 วงล้อเดมมิง.....	137
ภาพที่ 2.5 วงจรสุนทรียสาธก 5-D (Appreciative Inquiry “The 5-D Cycle”).....	140
ภาพที่ 3.1 แสดงขั้นตอนดำเนินการวิจัย.....	197
ภาพที่ 4.1 รูปแบบ “1 กลยุทธ์ 4 มิติ 8 นโยบาย” โดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA.....	343
ภาพที่ 4.2 รูปแบบขับเคลื่อนกลยุทธ์ “เด็กตราด เรียนดี มีความสุข” โดยใช้พื้นที่ เป็นฐาน (Area Base) จากการมีส่วนร่วมสู่คุณภาพความสุขที่ยั่งยืน ด้วยแนวทาง “1 กลยุทธ์ 4 มิติ 8 นโยบาย” ตามวงจรคุณภาพ PDCA.....	347
ภาพที่ 4.3 รูปแบบการบริหารนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียน แห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว.....	349
ภาพที่ 4.4 รูปแบบการบริหารนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียน แห่งความสุข ด้วยกลยุทธ์ “เด็กสระบุรี 1 เรียนดี มีความสุข เป็นที่ 1” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 โดยใช้พื้นที่เป็นฐาน (Area Base) ด้วยการบริหารจัดการ “รูปแบบ 1 กลยุทธ์ 4+1 มิติ 8 นโยบาย” โดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA.....	389